

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

20.05.2021 № 70/37-р/к

Справа № 1/03-61-20

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції встановлено, що Зачепилівська селищна рада (надалі – Селищна рада) не проводила конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані.

За результатами розгляду справи № 1/03-61-20 таку бездіяльність Селищної ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів, а також зобов'язано Селищну раду припинити таке порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи № 1/03-61-20 про порушення Селищною радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 28.04.2021 № 70-03/237-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 28.05.2020 № 70/66-рп/к розпочато розгляд справи № 1/03-61-20 за ознаками вчинення Селищною радою порушення законодавства про

захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів (надалі – Справа).

- (2) У ході розгляду Справи адміністративною колегією територіального відділення 07.07.2020 Селищній раді надано рекомендації № 70/28-рк/к.
- (3) Головою територіального відділення до Селищної ради надіслано вимогу про надання інформації від 03.03.2021 № 70-02/1-1678.
- (4) Листом від 29.04.2021 № 70-02/1-3713 Селищній раді направлено копію подання з попередніми висновками у Справі.

2. Відповідач

- (5) Відповідачем у Справі є Селищна рада, ідентифікаційний код – 04397856, місцезнаходження: 64401, Харківська обл., смт Зачепилівка, вул. Паркова, буд. 37. Основним видом діяльності Селищної ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).
- (6) Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Селищна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

3. Нормативно-правове регулювання

- (7) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється Антимонопольним комітетом України.
- (8) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (9) Отже, реалізація Селищною радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (10) Підпунктом 23 пункту "а" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (зі змінами) передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення

побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

- (11) Згідно зі статтею 35¹ Закону України "Про відходи" (зі змінами) виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Статтею 1 цього закону визначено, зокрема, що:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

- (12) Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.
- (13) Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (надалі - Порядок).
- (14) Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України "Про співробітництво територіальних громад".
- (15) Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.

4. Обставини справи.

- (16) Листами від 22.04.2020 № 526/02.01-25 та від 19.03.2021 № 545/02.01-25

Селищна рада повідомила Відділення, що послуги з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Селищній раді, надає КП "ЗАЧЕПИЛІВСЬКЕ" (ідентифікаційний код юридичної особи – 05405546).

- (17) Рішенням Селищної ради від 04.09.2006 № 77 "Про затвердження тарифів по обслуговуванні житла по ВУЖКГ" роботи з вивозу твердих побутових відходів віднесено до переліку робіт для обов'язкового виконання та затверджено тарифи на послуги, які надає ЗАЧЕПИЛІВСЬКЕ ВУЖКГ (ідентифікаційний код юридичної особи – 05405546) (наразі – КП "ЗАЧЕПИЛІВСЬКЕ"). Також зазначеним рішенням зобов'язано ЗАЧЕПИЛІВСЬКЕ ВУЖКГ "виконувати роботи та надавати послуги мешканцям квартир по державним цінам і розцінкам згідно ДНБ Д.2.4. - 15-2000 та іншими нормативними документами" (мова оригіналу), зобов'язано мешканців будинків (квартир) та ЗАЧЕПИЛІВСЬКЕ ВУЖКГ відносити щодо обслуговування житла (у тому числі вивозу твердих побутових відходів) будувати на умовах відповідних цивільно-правових договорів.
- (18) Рішенням Селищної ради від 23.12.2008 № 449 "Про заключення договорів" ЗАЧЕПИЛІВСЬКОМУ ВУЖКГ надано дозвіл "на заключення договорів по вивозу та утилізацію ТПВ з організаціями та підприємствами, приватними підприємцями, що знаходяться на території селищної ради" (мова оригіналу).
- (19) КП "ЗАЧЕПИЛІВСЬКЕ" надавало послуги з вивезення побутових відходів на підставі тарифів, встановлених рішенням Селищної ради, зокрема, від 27.01.2009 № 470, від 26.12.2016 № 328.
- (20) Однак Селищна рада не проводила конкурси на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів.

5. Правова кваліфікація дій Відповідача.

- (21) Конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.
- (22) Згідно зі статтею 1 Закону економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.
- (23) В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами територіальним відділенням встановлено, що в межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 70 суб'єктів господарювання.

- (24) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.
- (25) Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України "Про житлово-комунальні послуги".
- (26) При цьому будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.
- (27) Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.
- (28) Крім того, за наявною у Відділення інформацією, послуги з вивезення побутових відходів у Красноградському районі Харківської області, надають, зокрема, Красноградський комбінат комунальних підприємств, Наталинське підприємство житлово-комунального господарства, а отже, зазначені суб'єкти господарювання є потенційними конкурентами КП "ЗАЧЕПИЛІВСЬКЕ" та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які підпорядковані Селищній раді.
- (29) Непроведення Селищною радою, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів обмежує право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.
- (30) Недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (31) Таким чином, бездіяльність Селищної ради по проведенню конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів може

привести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

- (32) Відповідно до частини першої статті 15 Закону антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (33) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.
- (34) Отже, бездіяльність Селищної ради, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.
- (35) Адміністративною колегією територіального відділення 07.07.2020 Селищній раді надані рекомендації № 70/28-рк/к щодо припинення вищезазначеної бездіяльності шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Селищній раді.
- (36) Однак Селищна рада не виконала такі рекомендації.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (37) На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 29.04.2021 № 70-02/1-3713, Селищна рада не надала заперечень та зауважень.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (38) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться те, що бездіяльність Селищної ради, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право

входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, є антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

- (39) Така бездіяльність Селищної ради становить порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, заборонених відповідно до частини першої статті 15, пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність Зачепилівської селищної ради (ідентифікаційний код юридичної особи – 04397856), яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

2. Зобов'язати Зачепилівську селищну раду (ідентифікаційний код юридичної особи – 04397856) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 1 резолютивної частини цього подання, шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів, про що в **3-місячний термін** з дня

отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету із наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК